

KOMUNIKAČNÉ STRATÉGIE

komunikačné stratégie

komunikačné stratégia

Vypracovala: PaedDr. Ľubica Hollá
2025
Grafika: canva.com

Súkrómúé

CENTRUM PORADENSTVA A PREVENČIE

Slnčná 34, 974 04 Banská Bystrica

Komunikačné stratégie ZAMERANÉ NA DIET'A

2 ČAKANIE

Dajte dieťaťu dostatok času na vyjadrenie toho čo chce.

Neodpovedajte a nerobte všetko za dieťa, nedajte dieťaťu všetko hneď.

Ak treba, narátajte si sami pre seba do 10. Svojím čakaním dáme dieťaťu najavo, že sa o neho zaujímate a veríme jeho schopnostiam.

3 OPAKOVANIE

Vytvárajte komunikačné situácie, ktoré umožňujú neustále opakovať nové slová alebo vety. Opakovanie dieťa nenudí, práve naopak stimuluje ho k skoršiemu osvojeniu si nového gesta, slova, gramatiky, ...

1 TVÁROU V TVÁR

Znížte sa na fyzickú úroveň dieťaťa - ľahnite si, sadnite si k nemu. Umožníte mu sledovať našu tvár, ústa, mimiku. Dieťa vidí na čo sa pozeráte, môže vás napodobniť.

4 RUTINY

Rutina je určitá opakujúca sa situácia alebo činnosť napr. jedenie, kúpanie, stavanie veže z kociek, hra na schovávačku s prykrívkou, Vďaka rutinám dieťa predvída ďalší krok a môže sa do komunikácie ľahšie zapojiť.

5 NASLEDOVANIE ZÁUJMU DIET'AT'A

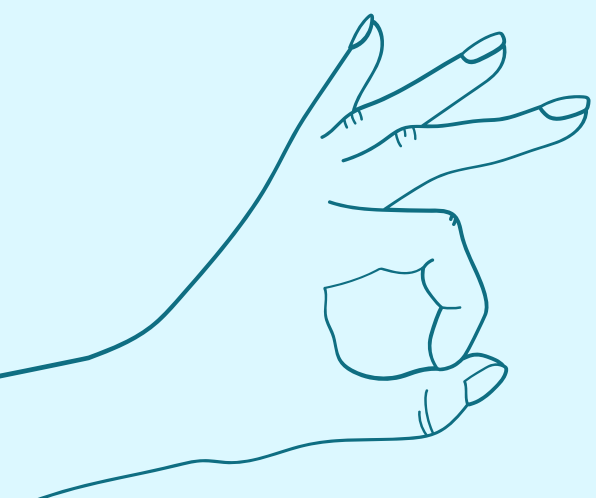
Využite hračky a bezpečné situácie, ktoré dieťa zaujmajú. Sledujte a všimajte si, o čo sa dieťa zaujíma - čo robí, kam sa pozerá, nad čím asi premýšľa. Dospelý to môže slovom pomenovať. Tieto jednoslovné komentáre rodičov pomáhajú dieťaťu uvedomiť si súvislosť medzi predmetom a jeho slovným ekvivalentom, čo je základ pre rozvoj komunikácie. Robte to, čo chce robiť vaše dieťa, pridajte sa k jeho hre, vyjadrite slovami jeho záujem.

Komunikačné stratégie NA UĽAHČENIE POROZUMENIA

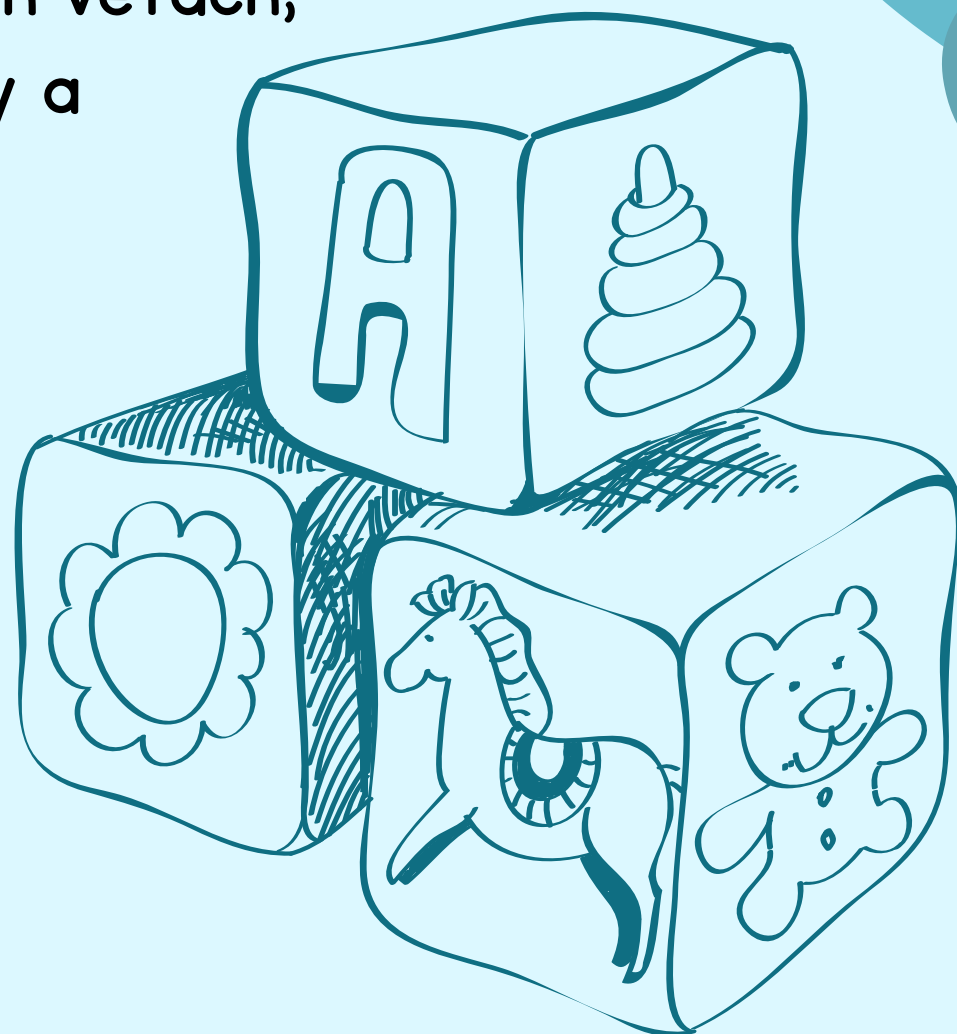
1 GESTÁ & POSUNKY

Pohybujte rukami, tvárou, telom – pá, pá, krútenie hlavou na znak nesúhlasu, privolávanie rukou „pod sem“, ukazujte prstom na predmety a pod.. Dieťa vo svojom vývine reči prechádza obdobím, kedy používa viac gestá ako slová, pretože mu umožňujú komunikovať s okolím, hoci ešte nevie používať hovorenú reč.

3 VYLADENIE SA NA REČOVÚ ÚROVEŇ DIETĎA

Prispôbte svoju reč dosiahnutej úrovni reči dieťaťa. Napr. dieťa nehovorí, vy hovorte v jednoslovných vetách, používajte gestá, zvuky a obrázky.

2 OBRÁZKY

Pomenúvajte dieťaťu obrázky. Malé deti, keď ešte majú malú slovnú zásobu, si informácie často uchovávajú v zrakovej pamäti. Preto, keď mu poskytneme informáciu v podobe obrázku alebo piktogramu, uľahčí mu to porozumenie.

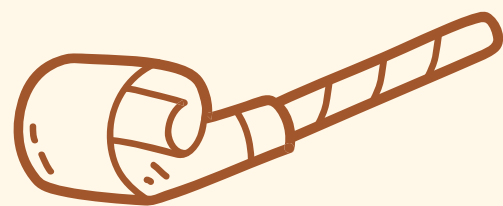

Komunikačné stratégie

PRINCÍP STRIEDANIA SA - VÝMEN

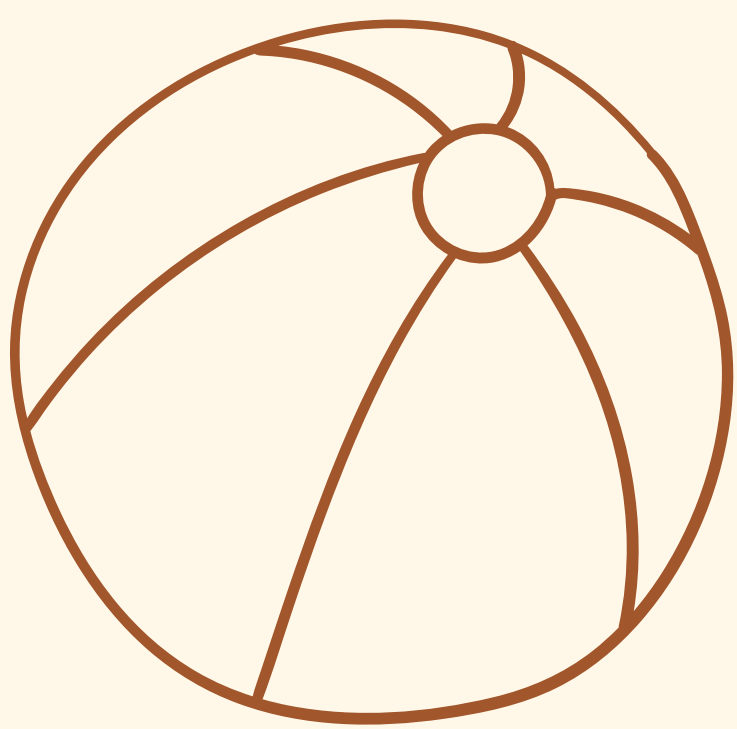
1 RAZ TY, RAZ JA

Hrajte sa s dieťaťom hry. napr. hra s loptou, stavanie a zhadzovanie veže, vkladanie kociek do vedierka. Dieťa sa musí naučiť týmto výmenám. Raz sme v úlohe hovoriaceho, inokedy počúvajúceho.

2 INTERPRETÁCIA

Hovorte nahlas to, čo by asi chcelo povedať dieťa v danej situácii keby vedelo hovoriť. Pripisujte význam tomu, čo dieťa robí, dieťa sa naučí, že to čo robí alebo hovorí, má vplyv na jeho okolie (získa tak dôležitú schopnosť pri prechode zo štádia nezámernej komunikácie do zámernej)

3 ZRKADLENIE - (NAPODOBŇOVANIE)

Napodobnite, prípadne hneď zopakujte po dieťaťu, keď urobí nejaký pohyb, alebo povie nejaký zvuk a potom čakajte na jeho reakciu. Napodobňovaním pohybov tela a rúk, výrazov tváre alebo zvukov dieťaťa rozvíjame zámernú komunikáciu, schopnosť hry, porozumenie a schopnosť povedať prvé slovo.

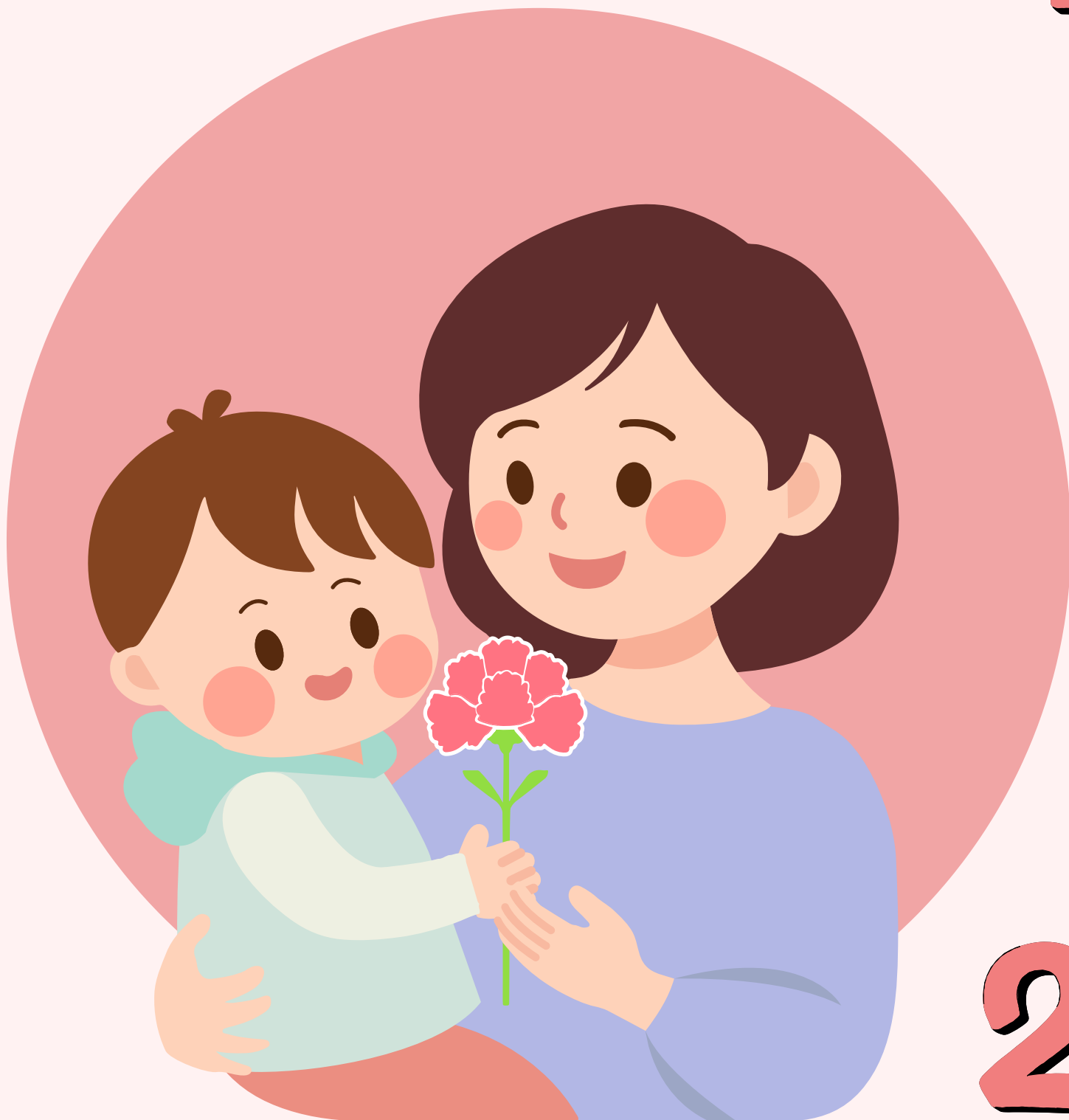

Komunikačné stratégie

OSVOJOVANIE SI NOVÝCH POJMOV

1 KOMENTOVANIE

Hovorte o tom, čo sa deje okolo vás, čo práve robíte vy alebo čo robí dieťa. Opisujte to, čo dieťa práve pozoruje. Ale POZOR! Prispôbte dĺžku svojich viet vývinovej úrovni dieťaťa, NIKDY nežiadajte, aby dieťa po vás opakovalo.

2 POMENÚVANIE - "NÁLEPKY"

Opakovane pomenovávajúce veci, ľudí, činnosti, zvieratá, deje o ktoré sa dieťa práve zaujíma. Dieťaťu to pomôže ľahšie si osvojiť tieto slová.

3 PREMOSTOVANIE

Prepájajte, čo dieťa pozná s tým čo ešte nepozná. Slúži to na vysvetlenie nových slov. Dieťaťu tým pomáhame rozširovať jeho slovnú zásobu. Napr. keď učíme dieťa slovo „mačka“, tak mu povieme, že je to zviera, že je chlpatá a robí „mňau - mňau“.

Komunikačné stratégie

REČOVÝ VZOR

2 ROZŠIROVANIE / PREDLŽOVANIE

1 MODELOVANIE

Dajte dieťaťu správny rečový vzor v tom, ako má vyslovovať, skloňovať či tvoriť vety. Rozprávajte „dospeláckou“ rečou. Ak dieťa nevie, ako sa má vyjadriť, povedzte to vy v l. osobe tak, ako by to v tejto situácii malo povedať ono. Hovorte v oznamovacích vetách a nenúťte dieťa opakovať!

Rozprávajte o „jedno slovo viac“ ako rozpráva dieťa. Rozširujte vety, ktoré povedalo. Napr. ak dieťa povie 2-slovnú vetu, vy pridajte ďalšie slovo, ak dieťa tvorí vety, vy hovorte v súvetiach a podobne. Výhody: dieťa sa „učí pravidlá“ pre kombinovanie slov a tvorbu viet.

Komunikačné stratégie

KONVERZÁCIA

ALEBO „OTÁZKY A ODPOVEDE“

1 OTÁZKY

Pri komunikácii so svojim dieťaťom používajte otvorené otázky, ktoré podporujú komunikáciu. Správne položená otázka rozvíja reč dieťaťa a jeho sebavedomie.

EFEKTÍVNE OTÁZKY vytvárajú:

- atmosféru očakávania (Čo bude ďalej?),
- dávajú na výber (Chceš džús alebo čaj?),
- podporujú myslenie (Ako to funguje?)
- tvorivosť dieťaťa (Čo nakreslíme?),
- vyjadrujú zvedavosť (Čo? Kto? Kde?),
- týkajú sa pocitov (Ako sa cítiš?),
- týkajú sa názorov (Čo si o tom myslíš?).

2 NAPOVEDANIE

Keď vidíte, že Vám chce dieťa odpovedať, ale nevie ako, pomôžte mu. Nápovedou môže byť slovo, komentár alebo iná vhodná otázka.

3 HRA

Hrajte sa s dieťaťom denné rutiny. Ako varíme, ako sme u doktora, ako cestujeme autobusom,... Pre dieťa sa tak stanú reálne situácie konkrétne, viditeľné a predvídateľné.

